

Anvisning vid ansökan om och bedömning av docentur

Anvisningarna för ansökan om och bedömning av docentur vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten vänder sig till både sökande och sakkunniga.

Anvisningen innehåller:

- Förutsättningar för att antas till docent
- Kriterier för bedömning av vetenskaplig och pedagogisk skicklighet
- Utformning av och innehåll i ansökan
- Sakkunnigas uppdrag

Förutsättningar för att antas som docent

Till docent kan den person antas som genom sin vetenskapliga och pedagogiska skicklighet kan vara till nytta för forskning och utbildning vid Umeå universitet. Därutöver krävs att den sökande är disputerad och att den sökande är anställd vid Umeå universitet. Även den som har ett varaktigt samarbete med en institution (eller motsvarande) vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten kan antas som docent, om det föreligger särskilda skäl. I dessa fall krävs att ansökan initieras och stöds av institutioner där forskningsämnet finns.

Docent kan antas i de ämnen i vilka forskarutbildning ges vid fakulteten. Docentutnämningar kan även göras inom ett ämne som inte uppfyller detta krav men som ändå ligger inom det samhällsvetenskapliga området och kan tydligt kopplas till fakultetens verksamhet. Sådana fall kan förekomma när ämnet är forskarutbildningsämne vid annat svenskt lärosäte, när fakulteten avser att bygga upp en kompetens inom området för att på sikt etablera det som forskarutbildningsämne, eller om ämnet är av gränsöverskridande natur. Ämnet ska dock utgöra ett brett eller generellt område, och inte enbart en specialisering av ett existerande ämne. I de fall ämnet inte är ett forskarutbildningsämne ska ansökan innehålla en särskild motivering från institution eller enhet varför ämnet är värdefullt för fakulteten.

Kriterier för bedömning

Docentkompetens är primärt baserat på vetenskaplig skicklighet, men en docent förväntas också ha pedagogisk skicklighet för att på ett fullgott sätt kunna förmedla sin kunskap inom och utanför universitetet. En docent ska också kunna bedöma andras vetenskapliga och pedagogiska kompe-

tens som sakkunnig, i betygsnämnder eller i uppdraget som fakultetsopponent, samt handleda doktorander till examen.

Kriterier för bedömning av vetenskaplig skicklighet

Bredd och djup i forskningen

Vetenskaplig skicklighet för docentkompetens ska ha visats genom aktuell egen forskning, innehållande såväl analyskicklighet som ämnesbredd. Arbeten tillkomna efter doktorsavhandlingen bör visa progression i vetenskapligt djup eller bredd.

Originalitet i forskning

Den huvudsakliga forskningsinsatsen ska vara av originalkaraktär, d.v.s. att forskningsproblem, metoder och resultat är nya i förhållande till andras insatser. Originaliteten i forskning innebär också att en över tid ökad självständighet i vetenskapliga arbeten kan visas.

Produktivitet

En docent ska ha en vetenskaplig produktion som omfattar motsvarande minst två doktorsavhandlingar av god kvalitet, publicerat i artikel- eller bokform i välrenommerade tidskrifter, med så kallat peer-review förfarande, eller på välrenommerade förlag. Docentkompetens kan inte baseras på vetenskapligt arbete som endast föreligger som manuskript vilka ännu ej accepterats för publicering. Om ett manuskript är antaget för publicering ska av redaktör/förläggare undertecknat intyg om detta bifogas. I bedömningen kan hänsyn tas till de olika ämnenas skilda publiceringstraditioner. Centralt är att kvantitet inte är detsamma som kvalitet.

Bidrag till det internationella vetenskapssamhället

Den sökande ska ha bidragit till det internationella vetenskapssamhället, genom exempelvis publicering i utomnordiska tidskrifter eller på internationella förlag med så kallad peer-review förfarande, genom forsknings-samarbeten eller medverkan i internationella forskningsorganisationer.

Uppdrag inom vetenskapssamhället

Den sökande ska kunna visa på genomförda granskningsuppdrag inom vetenskapssamhället, exempelvis genom uppdrag som opponent, sakkunnig, eller granskare för vetenskaplig tidskrift eller förlag.

Förmåga att i konkurrens erhålla externa forskningsmedel

En docent vid samhällsvetenskapliga fakulteten har genom ett aktivt deltagande i en ansökningsprocess erhållit externa forskningsmedel i konkurrens.

Samverkan med omgivande samhälle

Spridning av forskning och forskningsresultat, genom exempelvis samarbeten med näringsliv och samhällsorganisationer, författande av populärvetenskapliga alster eller deltagande i samhällsdebatten.

Kriterier för bedömning av pedagogisk skicklighet

Den pedagogiska skickligheten för docent motsvarar den som gäller vid anställning som universitetslektor, och den ska ha visats genom dokumenterad erfarenhet av undervisning på vetenskaplig eller konstnärlig grund inom högskolan. Kompetensen kan kompletteras genom högskolepedagogisk utbildning.

Sökande som redan är universitetslektor, excellent lärare eller meriterad lärare anses ha uppfyllt kriterier för pedagogisk skicklighet om den pedagogiska skickligheten är inom docentämnets inriktning och den sökande kan visa skicklighet i handledning på forskarutbildningsnivå.

Kriterierna utgörs av:

- Förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisning samt förmåga att handleda och examinera studenter på samtliga utbildningsnivåer (kompetensen att handleda på forskarutbildningsnivå visas normalt med högskolepedagogisk utbildning; motsvarande Universitetspedagogik och lärandestöds kurs *Forskarhandlingen i praktiken*)
- Förmåga att variera undervisningsmetoder och examinationsformer i relation till förväntade studieresultat och ämnets karaktär
- Erfarenheter av samverkan med omgivande samhälle i planering och genomförande av utbildning
- Medverkan i utveckling av lärandemiljöer, undervisningsmaterial och läromedel
- Ett reflekterande förhållningssätt till studenters lärande och den egna lärarrollen

Sökandens utformning av och innehåll i ansökan

Vetenskapliga och pedagogiska meriter ska styrkas med intyg, referenser eller annat material.

Ansökan ska följa nedan angivna ordning och innehåll:

Försättsblad eller brev med uppgifter om

- Den sökandes namn
- Ämnet för docenturen

Ansökan ska vara undertecknad av den sökande.

1. Meritförteckning med personuppgifter samt

- a. Doktorsexamen (år, disciplin, lärosäte, avhandlingens titel samt handledare).
- b. Postdoktorsvistelser och gästforskarvistelse, år och placering.
- c. Nuvarande anställning (förordnandetid och omfattning).
- d. Tidigare relevanta anställningar (ange typ av anställning och förordnandetider).

Karriäruppehåll (ange uppehåll i din karriär som kan ha påverkat dina meriteringsmöjligheter med anledning av föräldraledighet, sjukdom, förtroendeuppdrag eller andra skäl av motsvarande karaktär; specificera skälen och ange tid och datum för uppehållet).

2. Redogörelse för vetenskapliga meriter (maximalt 7 sidor) under rubrikerna:

Bredd och djup i forskningen, originalitet, produktivitet samt internationalisering

- Hittillsvarande vetenskaplig verksamhet (i redogörelsen bör de egna bidragen till kunskapsutvecklingen betonas genom exempel från de åberopade arbetena). Sökandes progression vad gäller teori, empiri och metod ska beskrivas.
- Eventuella överlappningar mellan olika publikationer ska anges och den egna rollen ska tydliggöras vid medförfattarskap
- Deltagande vid vetenskapliga konferenser (ange särskilt om du bidragit som arrangör av konferens eller organiserat sessioner).
- Kort beskrivning av pågående och planerad verksamhet.

Uppdrag inom vetenskapssamhället

- Akademiska uppdrag som exempelvis opponentuppdrag, redaktör för tidskrift, refereuppdrag för internationella tidskrifter, bedömningsuppdrag i forskningsråd, sakkunniguppdrag och dylikt.
- Ledningsmeriter som t ex prefekt, arbete i planerings- och eller ledningsorgan på fakultets- eller universitetsnivå.
- Styrelseuppdrag i forskningsverksamhet.
- Vetenskapliga utmärkelser och priser.

Beviljade externa forskningsmedel, exklusive rese- eller konferensbidrag

- Ange projektnamn, finansiär, år och belopp, samt om du varit huvudsökande eller medsökande.

Samverkan med omgivande samhälle

- Omvärldskontakter i forskning och samverkansprojekt med externa aktörer.
- Populärvetenskapliga arbeten.

Övriga vetenskapliga meriter

Här kan anges sådant som inte passar in under de övriga rubrikerna.

3. Redogörelse för pedagogiska meriter (maximalt 4 sidor).

Som framgått behöver sökande som redan är universitetslektor, excellent lärare eller meriterad lärare endast lämna intyg från institutionen att deras pedagogiska skicklighet är inom docentämnets inriktning samt ett intyg att skicklighet i handledning på forskarutbildningsnivå har uppnåtts. Den senare styrks normalt med intyg på genomgången universitetspedagogisk utbildning inom forskarhandledning samt en beskrivning av erfarenhet av handledningsuppdrag på forskarutbildningsnivå. Övriga sökande ska redogöra för pedagogiska meriter under följande rubrikerna:

Förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisning samt förmåga att handleda och examinera studenter på samtliga utbildningsnivåer

- Här görs ensammanställning av undervisningsverksamheten avseende omfattning och nivåer.
- Ange erfarenhet av handledning av självständiga arbeten och undervisning på avancerad nivå eller undervisning på forskarnivå.
- Forskarhandledning (ange namn, år, samt huvud- eller bihandledare)

Förmåga att variera undervisningsmetoder och examinationsformer i relation till förväntade studieresultat och ämnets karaktär

- Redovisning av kursutveckling och pedagogiskt utvecklingsarbete, utbildningsplanering och utbildningsadministration.
- Värdering av utbildningsinsatser av ledningspersoner (till exempel prefekt, studierektor, eller programansvariga).
- Pedagogiska utmärkelser och priser

Erfarenheter av samverkan med omgivande samhälle i planering och genomförande av utbildning

- Styrelseuppdrag i utbildningsverksamhet.

Medverkan i utveckling av lärandemiljöer, undervisningsmaterial och läromedel

- Ledningsmeriter som exempelvis studierektor eller forskarutbildningsansvarig.

Ett reflekterande förhållningssätt till studenters lärande och den egna lärarrollen

Övriga pedagogiska meriter

Här kan anges sådant som inte passar in under övriga rubriker, exempelvis en redogörelse av omfattning och innehåll i universitetspedagogisk utbildning och fortbildning lämnas.

4. Fullständig publikationslista (*sortera publikationerna under rubriker i ordning*)

Publikationer ska uppdelas under för ämnet lämpliga rubriker (avhandling, böcker, bokkapital, artiklar, osv.) men det ska alltid tydligt anges om publikationen är granskad (peer-review) eller inte. De senaste verken ska sättas först under respektive rubrik. Markera i publikationslistan eventuella överlappningar (t.ex. mellan avhandling och artiklar) med fyrkant (#).

URL till minst en forskar-id profil (t.ex. ORCID, ResearchID, Scopus Author ID, eller Google Scholar)

5. Åberopade publikationer

Lista över de (maximalt 10) publikationer som den sökande åberopar i första hand. Avhandlingen ska ingå i listan.

Övriga åberopade publikationer ska vara peer-reviewed och inte innehålla material från avhandlingen om det inte kan påvisas substantiell utveckling av materialet (t.ex. nya analyser eller utökad datainsamling). Tydliggör den egna rollen vid medförfattarskap samt hur publikationen visar progression i vetenskaplig skicklighet.

6. Övriga meriter

Under denna punkt kan läggas eventuella meriter som inte passar in under någon av de övriga rubrikerna.

7. Bilagor

- a. Kopior på examina.
- b. Kopior på relevanta tjänstgöringsintyg och liknande
- c. Referensbrev från prefekt för det ämne som docenturen avser
- d. Kursintyg från universitetspedagogiska kurser m.m.
- e. Kopior på intyg över vetenskapliga och pedagogiska priser och utmärkelser
- f. Eventuella författardeklarationer
- g. Övriga bilagor för att styrka återopade meriter i ansökan

Ansökan tillställs dekan och skickas, med bilagor, elektroniskt till **registrator@umu.se**.¹

Sakkunnigas uppdrag

För varje docentprövning utses sakkunnig inom relevant ämnesområde och som är verksam vid ett annat lärosäte. Sakkunnigas uppdrag består i att bedöma den sökandes vetenskapliga och pedagogiska meriter enligt ovan angivna kriterier, samt att inkomma med ett skriftligt utlåtande i ärendet enligt följande anvisning.

Utlåtandet bör omfatta ca 3–4 sidor (1600 ord). Av utlåtandet ska tydligt framgå om den sökandes vetenskapliga meriter är av sådan kvalitet att han eller hon kan antas som docent.

Utlåtandet innehåller beskrivningar av

- den sökandes vetenskapliga inriktning, produktionens omfattning och progression,
- den sökandes bidrag till den relevanta vetenskapliga litteraturen genom exempel ur hans eller hennes vetenskapliga produktion,
- och en värdering av bidragen i förhållande till ämnet.

I utlåtandet tar den sakkunnige klar ställning till om denne föreslår att ansökan ska avslås eller beviljas.

¹ Observera att återopade publikationer samt ansökan skickas till sakkunnig när denne är utsedd. Närmare information lämnas av Kansliet för samhällsvetenskap.